

Sygn. akt I PK 167/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Krzysztof Rączka (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Z.K.
przeciwko E. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.
o wynagrodzenie za pracę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 28 listopada 2019 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w P.
z dnia 5 kwietnia 2018 r., sygn. akt V Pa (...),

**uchyła zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z 5 kwietnia 2018 r., sygn. akt V Pa (...) oddalił apelację powódki Z.K. od wyroku Sądu Rejonowego w B. z 27 kwietnia 2017 r., sygn. akt IV P (...), w którym Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo przeciwko pozwanej E. Sp. z o.o. w B. o wynagrodzenie za pracę.

W sprawie ustalono następujący stan faktyczny. Powódka Z.K. jest pracownikiem E. Sp. z o. o. w B. od 1 maja 2001 r., przejętym w trybie art. 23¹ k.p. z Elektrowni B.. Pracuje na stanowisku samodzielnego referenta ds. księgowości.

Z.K. pełni funkcję przewodniczącej zarządu Międzyzakładowego Związku Zawodowego „Z.” w E. Sp. z o.o. w B.. Międzyzakładowy Związek Zawodowy „Z.” w E. Sp. z o.o. w B. został zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 23 kwietnia 2015 r. Statut związku został uchwalony w dniu 17 lutego 2015 r.

W pozwanej Spółce obowiązuje Zakładowy Układ Zbiorowy zawarty w dniu 4 grudnia 2003 r., wpisany do Rejestru ZUZP w dniu 23 marca 2004 r. Układ ten reguluje zasady wynagradzania pracowników pozwanej Spółki. Do postanowień układu strony wprowadzały zmiany w drodze protokołów dodatkowych. Protokołem dodatkowym nr 3 zawartym w dniu 15 grudnia 2014 r. strony Zakładowego Układu Zbiorowego dla Pracowników E. Sp. z o.o. dokonały wykreślenia załącznika nr 9 do ZUZ, określającego zasady wypłacania dodatku za staż pracy, ustaliły wysokość funduszu premiowego na sumę nie mniejszą niż 5% funduszu płac zasadniczych (przed zmianą nie mniejszą niż 15%), a wysokość indywidualnej premii w przedziale od 0% do 5% (przed zmianą od 1% do 15%). Wysokość odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych strony ustaliły na 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego roku, zamiast odpisu w wysokości 75%. Protokół dodatkowy nr 3 został wpisany do Rejestru Zakładowych Układów Zbiorowych Pracy Okręgowego Inspektora Pracy w Ł. dnia 23 stycznia 2015 r.

Podpisanie protokołu dodatkowego nr 3 było poprzedzone długimi negocjacjami ze stroną społeczną w związku z koniecznością zapewnienia funkcjonowania pozwanej Spółki. Sytuacja ekonomiczna Spółki była zła i wymagała podjęcia działań zmierzających do zmniejszenia kosztów działalności Spółki, urentownienia tej działalności, bez dokonywania prywatyzacji Spółki i zmniejszania stanu zatrudnienia. Równocześnie z podpisaniem protokołu dodatkowego nr 3 Zarządzeniem Nr (...) Prezesa Zarządu E. Sp. z o.o. z dnia 15 grudnia 2014 r. został wdrożony Regulamin Programu wykupu świadczeń pracowniczych zawartych w ZUZP w E. Sp. z o. o. z dnia 4 grudnia 2003 r. W regulaminie tym zostały określone zasady wykupu świadczeń w postaci premii rocznej, dodatku za

staż pracy, premii z regulaminu premiowania i odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

W grudniu 2014 r. po podpisaniu protokołu dodatkowego nr 3 odbyło się spotkanie zarządu Spółki z pracownikami, w czasie którego zostali oni poinformowani o zmianie układu zbiorowego pracy oraz tym, że z powodu tej zmiany otrzymają odszkodowanie. Ówczesna prezes zarządu K.L.K. przekazała pracownikom informację, że do umów o pracę zostaną wprowadzone stosowne zmiany, a osoby, które nie przyjmą zmienionych warunków, otrzymają wypowiedzenia.

E.M. i Z.K. w grudniu 2014 r. złożyły wnioski o przystąpienie do Programu wykupu świadczeń pracowniczych. W styczniu 2015 r. zostały poinformowane o wysokości odszkodowania z programu. Z.K. zaakceptowała kwotę odszkodowania w dniu 19 stycznia 2015 r., w efekcie pozwany pracodawca wypłacił powódce odszkodowanie z programu w wysokości 28.332,12 zł.

W dniu 13 lutego 2015 r. powódka Z.K. zawarła z pozwanym pracodawcą porozumienie zmieniające od dnia 1 lutego 2015 r. umowę o pracę w zakresie dotyczącym warunków płacy w związku z wprowadzeniem zmian do Zakładowego Układu Zbiorowego. W treści porozumienia wskazano zmiany wynikające z protokołu dodatkowego nr 3.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Ł. pismem z dnia 10 lipca 2015 r. zatytułowanym „Powiadomienie o wykreśleniu z rejestru układów” powiadomił strony ZUZ o wykreśleniu z dniem 10 lipca 2015 r. protokołu dodatkowego zawartego w dniu 15 grudnia 2014 r. wpisanego do rejestru układów w dniu 23 stycznia 2015 r. Po otrzymaniu powiadomienia pozwana Spółka wystąpiła do Okręgowego Inspektora Pracy w Ł. z wnioskiem o ponowną rejestrację protokołu dodatkowego nr 3 do ZUZ. Następnie wniosek ten cofnęła, a strony ZUZ wystąpiły o cofnięcie decyzji o wykreśleniu protokołu dodatkowego nr 3.

W dniu 30 lipca 2015 r. powódka Z.K. złożyła w pozwanej Spółce oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu wywołanego podstępnie w dniu 13 lutego 2015 r. W treści tego oświadczenia, powódka powołała się na przepisy art. 84 i 86 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Oświadczenie woli, od którego skutków powódka zamierzała się uchylić

dotyczyło wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia zmieniającego umowę o pracę, w treści którego wyraziła zgodę na zmianę łączącej ją z pozwanym pracodawcą umowy o pracę w związku z wprowadzeniem zmian do Układu Zbiorowego zawartego w dniu 23 marca 2004 r., w którym wprowadzono zmiany wymienione w treści wskazanego porozumienia, a wprowadzone przez rejestrację protokołu dodatkowego nr 3. W oświadczeniu powódka podała, że w chwili zawierania tej umowy pozostawała, jak się okazało później, w mylnym przekonaniu, iż wszelkie zmiany wprowadzone przez rejestrację protokołu dodatkowego nr 3 do ZUZ, zostały dokonane zgodnie z prawem i są prawnie skuteczne, a okazało się później, że protokół ten został wykreślony z rejestru układów z dniem 10 lipca 2015 r. z uwagi na wady prawne. Powódka wskazała, że te okoliczności dowodzą, iż została podstępnie skłoniona do zawarcia porozumienia zmieniającego umowę o pracę oraz przystąpienia do tzw. Programu wykupu świadczeń i w związku z tym uchyla się od tych oświadczeń woli.

Powiadomieniem z dnia 13 sierpnia 2015 r. Okręgowy Inspektor Pracy w Ł. zawiadomił, że pozostaje w mocy Powiadomienie Okręgowego Inspektora Pracy w Ł. z dnia 23 stycznia 2015 r. o wpisaniu z dniem 23 stycznia 2015 r. do rejestru układów protokołu dodatkowego nr 3, co oznacza, że postanowienia tego protokołu podlegają stosowaniu od dnia jego zarejestrowania, tj. od dnia 23 stycznia 2015 roku. Jednocześnie Okręgowy Inspektor Pracy w Ł. uznał za nieważne (z dniem 10 lipca 2015 r.) powiadomienie z dnia 10 lipca 2015 r. o wykreśleniu protokołu dodatkowego zawartego w dniu 15 grudnia 2015 r. wskazując, że nie wywołuje ono skutków prawnych od dnia dokonania tej czynności, tj. od dnia 10 lipca 2015 r. Z powiadomienia wynika, że ostateczne rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy nastąpiło po rozparzeniu wniosku stron zakładowego układu zbiorowego pracy z dnia 7 sierpnia 2015 r. „o cofnięcie decyzji o wykreśleniu Protokołu dodatkowego nr 3 do ZUZ E. Sp. z o.o. oraz po dokonaniu oceny całokształtu postępowania prowadzonego przez organ rejestrowy, w sprawie zastrzeżeń Związku Zawodowego Pracowników E. Sp. z o.o., co do zawarcia z naruszeniem przepisów protokołu dodatkowego nr 3.

Pismem z dnia 21 sierpnia 2015 roku skierowanym do Głównego Inspektora Pracy w W. Związek Zawodowy Pracowników E. Sp. z o.o. wystąpił z wnioskiem o

stwierdzenie nieważności decyzji Okręgowego Inspektora Pracy w Ł.: o pozostawieniu w mocy powiadomienia o wpisaniu do rejestru układów protokołu dodatkowego nr 3 z dnia 15 grudnia 2014 r. oraz o uznaniu za nieważne powiadomienia Okręgowego Inspektora Pracy w Ł. z dnia 10 lipca 2015 r. o wykreśleniu z rejestru układów protokołu dodatkowego nr 3.

W piśmie z dnia 21 października 2015 r. stanowiącym odpowiedź na wniosek organizacji związkowej Główny Inspektor Pracy wskazał, że organ rejestrujący dopuścił się uchybień, jednakże powiadomienia tego organu nie stanowią decyzji administracyjnej i nie przysługuje od nich odwołanie do wyższej instancji ani do sądu administracyjnego. Jednocześnie wskazał, że strony układu zbiorowego na poszczególnych etapach postępowania nie skorzystały z trybu określonego w art. 241¹¹ § 5¹ k.p., który daje możliwość zakwestionowania prawidłowości działania organu rejestrującego, a obecnie brak jest możliwości dokonania weryfikacji dokonanych przez Okręgowego Inspektora Pracy czynności na zasadach określonych w powołanym przepisie poprzez wykazanie, iż został on zawarty z naruszeniem przepisów o zawieraniu układów. W piśmie zawarto również informację, że prawidłowość dokonania czynności organu rejestrującego może być poddana kontroli sądu przy rozpatrywaniu indywidualnych sporów ze stosunku pracy.

Dodatkowo Sąd drugiej instancji ustalił, że w lutym 2015 r. u pozwanego został powołany Komitet Założycielski Związku Zawodowego Pracowników E. Spółki z o.o. Przewodniczącą tego komitetu została Z. K..

Stronami protokołu dodatkowego nr 3 do ZUZ dla Pracowników E. Spółki z o.o. zarejestrowanego dnia 23 stycznia 2015 r. są:

- E. spółka z o.o. w B. (pracodawca).
- strona społeczna: Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Elektrowni B., Komisja Międzyzakładowa N. S.A Oddział Elektrownia B., Związek Zawodowy Pracowników Ruchu Ciągłego Elektrowni B..

KZ ZZ Pracowników E. Spółki z o.o. nie jest stroną protokołu dodatkowego nr 3 do ZUZ dla Pracowników E. Spółki z o.o.

W dniu 13 kwietnia 2015 r. Przewodnicząca KZ ZZ Pracowników E. Spółki z o.o. w B. wniosła skargę do Okręgowego Inspektora Pracy w Ł. na zarejestrowanie protokołu dodatkowego nr 3 do ZUZP z naruszeniem przepisów prawa.

Okręgowy Inspektor Pracy potraktował je jako zastrzeżenie zgłoszone w trybie art. 241¹¹ § 5¹ k.p.

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z 27 kwietnia 2017 r., sygn. akt IV P (...) oddalił powództwo Z. K. i nie obciążył powódki kosztami procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka, zarzucając mu: nieważność postępowania wskutek pozbawienia prawa do obrony poprzez naruszenie zasady kontradyktoryjności i oddalenie powództwa w oparciu o argumenty, których nie podnosiła strona pozwana, a które wymyślił sobie sam Sąd, zaś powódki dowiedziały się o nich dopiero z uzasadnienia wyroku, nie mając żadnych szans ustosunkowania się do nich, a ponadto rozpoznanie sprawy i wydanie wyroku nastąpiło w składzie sprzecznym z ustawą tj. jednego sędziego, podczas gdy powódka swoje roszczenia wywodziła z naruszenia zasady równego traktowania, do rozpoznania których to roszczeń właściwy jest skład ławniczy; nierozpoznanie istoty sporu wskutek nie zajęcia stanowiska w sprawie samowolnej zmiany prawomocnie wykreślonego wpisu Protokołu dodatkowego Nr 3 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy poprzez powtórne dokonanie wpisu tego wykreślonego Protokołu oraz naruszenie art. 233 § 1 k.p.c.

W wyniku rozpoznania apelacji powódki Sąd Okręgowy wskazał, że w pełni zaaprobował i przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, w zakresie, w jakim nie wymagały uzupełnienia.

Sąd drugiej instancji uznał, że Sąd pierwszej instancji nie naruszył przy rozpoznawaniu sprawy przepisów procesowych. Powódka była obecna na każdej rozprawie wraz ze swoim pełnomocnikiem, brała w niej czynny udział, składała w sprawie wyjaśnienia, była także po zakończeniu postępowania dowodowego przesłuchana w charakterze strony. Była zatem w toku całego procesu sądowego należycie reprezentowana, mogła odnieść się do każdego przedłożonego w

sprawie dowodu, a co za tym idzie miała zapewnioną możliwość obrony swoich praw, co zresztą realizowała. Sąd umożliwił stronom zapoznanie się z dowodami, pismami procesowymi oraz uniemożliwił zajęcie w stosunku do nich stanowiska. Sąd przed wydaniem wyroku nie ma natomiast obowiązku informowania stron o tym jaka jest jego ocena zgromadzonego materiału dowodowego, a do tego sprowadzają się zarzuty strony powodowej. Strona powodowa miała możliwość zapoznania się z całym zgromadzonym materiałem dowodowym i miała możliwość zajęcia stanowiska co do każdego dowodu i pisma procesowego strony przeciwnej. Argumentacja, która legła u podstaw oddalenia przez Sąd Rejonowy powództwa jest wynikiem swobodnej oceny dowodów, do której Sąd jest uprawniony na podstawie art. 233 k.p.c. oraz wykładni przepisów prawa materialnego. Podniesiony zarzut pozbawienia powódki możliwości obrony swych praw jest zatem chybiony i polega na niezrozumieniu istoty tego pojęcia przez stronę powodową.

Sąd odwoławczy zauważył, że strona powodowa wiąże pozbawienie możliwości obrony swych praw z naruszeniem zasady kontrydiktoryjności, którą Sąd pierwszej instancji miał naruszyć nie informując strony powodowej przed wydaniem wyroku o swoich argumentach, które legły u podstaw uznania, że protokół dodatkowy nr 3 jest obowiązującym aktem prawnym z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej w zakresie badania jego ważności.

Zasada kontrydiktoryjności wynika z art. 232 k.p.c. i polega na tym, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. To na stronach postępowania spoczywa zatem ciężar i to strony, a nie Sąd, pozostają dysponentem toczącego się postępowania i one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik (wyrok Sądu Najwyższego z 7 maja 2008 r., II PK 307/07. Legalis; wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1998 r., II UKN 249/98. OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662). Oznacza to, że to strona ma obowiązek wyraźnego powołania konkretnego środka dowodowego dla wykazania podnoszonych przez siebie twierdzeń, uzasadniających żądanie. Adresatem komentowanej normy są zatem strony, a nie Sąd, co oznacza, że to strony obowiązane są przedstawiać dowody, a Sąd nie jest władny tego obowiązku wymuszać. Nie może również co do zasady zastępować stron w jego wypełnieniu

(wyrok Sądu Najwyższego z 7 listopada 2007 r., II CSK 293/07, Legalis). Skoro adresatem zasady kontradiktoryjności są strony, a nie Sąd, to Sąd pierwszej instancji nie mógł tej zasady naruszyć, jak wskazywała apelująca.

Za chybiony Sąd Okręgowy uznał także zarzut rozpoznania sprawy przez skład sądu orzekającego sprzeczny z przepisami prawa (art. 379 pkt 4 k.p.c.). Powódka wystąpiła do Sądu z pozwem o zasądzenie utraconego, na podstawie jej zdaniem nieważnego układu zbiorowego pracy - protokołu dodatkowego nr 3, wynagrodzenia za pracę za okres od 1 lutego 2015 r. do 30 kwietnia 2016 r. Powódka w toku procesu sądowego nie zmieniła żądania pozwu. Wbrew twierdzeniom pełnomocnika powódki, powódka nie żądała w toku procesu zasądzenia dochodzonej pozwem kwoty 26.046 zł. z tytułu naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu. Nigdy takich okoliczności nie podnosiła. Po raz pierwszy takie stanowisko strona powodowa zaprezentowała w piśmie procesowym złożonym jako uzupełnienie apelacji, po terminie do jej wniesienia. Takie roszczenie nie było przedmiotem żądania pozwu i nie było rozpoznawane przez Sąd. Dlatego też zgodnie z art. 47 § 1 k.p.c. do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji był uprawniony Sąd w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego. Sąd Okręgowy zauważył, że Sąd pierwszej instancji rozpoznawał sprawę w niewłaściwym składzie jednego sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników jedynie na rozprawie w dniu 1 grudnia 2016 r. Wszystkie pozostałe terminy posiedzeń jawnych, w tym najważniejsze poprzedzające wydanie wyroku i posiedzenie publikacyjne odbyły się w składzie zgodnym z przepisami prawa tj. w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego. Sądem orzekającym jest sąd, który wydaje w sprawie wyrok. Nieważność postępowania z uwagi na sprzeczność składu orzekającego z przepisami prawa ograniczona została do sytuacji, gdy taki skład wydał w sprawie orzeczenie. W niniejszej sprawie skład Sądu orzekającego (jeden sędzia jako przewodniczący) był zgodny z przepisami prawa, co oznacza że w sprawie nie zachodzi nieważność postępowania.

Sąd drugiej instancji ocenił również, że wbrew zarzutom apelacji Sąd Rejonowy rozpoznał istotę sprawy. Rozstrzygnął bowiem, że dochodzone przez

powódkę żądanie zasądzenia za sporny okres dodatkowych składników wynagrodzenia w postaci dodatku za staż pracy oraz premii nie ma podstawy prawnej. W szczególności takiej podstawy prawnej nie stanowi obowiązujący u pozwanego układ zbiorowy pracy z dnia 4 grudnia 2003 r., gdyż ten został skutecznie zmieniony protokołem dodatkowym nr 3 z dnia 15 grudnia 2014 r. wpisanym do rejestru Zakładowych Układów Zbiorowych Pracy przez Okręgowego Inspektora Pracy w Ł. dnia 23 stycznia 2015 r. i jako taki stanowi źródło prawa pracy w rozumieniu art. 9 k.p. Mocą protokołu dodatkowego nr 3 powódka została pozbawiona dodatku za staż pracy, a nadto górna granica wysokości premii regulaminowej 15% uległa obniżeniu z do 5%.

Sąd odwoławczy uznał za niezrozumiały zarzut apelacji „rażącego naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic wyznaczających ramy swobodnej oceny dowodów i poczynienie przez Sąd orzekający ustaleń nieznajdujących odzwierciedlenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, co skutkowało poczynieniem ustaleń faktycznych, wyciągnięciem z nich wniosków oraz wydaniem zaskarżonego orzeczenia w całości w oparciu o „rozważania” Sądu nie mające żadnego oparcia w materiale dowodowym sprawy, lub wręcz z nim sprzeczne”.

Sąd Okręgowy uznał, iż skarżący nie zdołał skutecznie wykazać przyczyn, które dyskwalifikowałyby możliwość uznania dokonanych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych za prawidłowe. Co więcej nawet nie podjął takiej próby. Strona powodowa nie kwestionuje ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego - te mają bowiem oparcie w dokumentach- ale ocenę tych faktów, czyli subsumcję prawidłowo ustalonego stanu faktycznego pod normę prawną art. 9 § 1 k.p. Apelujący zarzuca bowiem, że protokół dodatkowy nr 3 z uwagi na uchybienia związane z jego rejestracją nie stanowi układu zbiorowego będącego źródłem prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 k.p. A skoro tak, to nie mógł powódki pozbawić dodatkowych składników wynagrodzenia dochodzonych pozwem na podstawie układu zbiorowego pracy z 4 grudnia 2003 r. w brzmieniu obowiązującym przed dokonaniem zmiany tego układu protokołem dodatkowym nr 3. W istocie zatem

apelujący zarzuca naruszenie prawa materialnego - art. 9 § 1 k.p. Zarzut ten również uznany za bezzasadny.

Powódka w toku procesu próbowała wykazać, że protokół dodatkowy nr 3 nie może stanowić podstawy prawnej zmiany jej składników wynagrodzenia, gdyż został wykreślony w dniu 10 lipca 2015 r. przez Okręgowego Inspektora Pracy w Ł. z rejestru układów, a zatem stracił swoją ważność.

W niniejszej sprawie nie doszło jednak do skutecznego wykreślenia z rejestru protokołu dodatkowego nr 3, jak chce apelująca. Nie ma bowiem racji strona powodowa podnosząc, że strony układu nie odwołały się od powiadomienia Okręgowego Inspektora Pracy w Ł. z dnia 10 lipca 2015 r. o wykreśleniu z rejestru układów protokołu dodatkowego nr 3 z dnia 15 grudnia 2014 r. Z uzasadnienia pisma Okręgowego Inspektora Pracy w Ł. z dnia 13 sierpnia 2015 r. oraz pisma Głównego Inspektora Pracy wynika, że w dniu 10 sierpnia 2015 r. do Okręgowego Inspektora Pracy w Ł. wpłynął wniosek od stron układu o cofnięcie decyzji o wykreśleniu protokołu dodatkowego nr 3 do ZUZP E. Spółka z o.o. Wniosek stron układu o cofnięcie decyzji o wykreśleniu protokołu dodatkowego nr 3 jest niczym innym jak odwołaniem w rozumieniu art. 241¹¹ § 5¹ k.p. Został on złożony w przepisany prawem 30 dniowym terminie od dnia zawiadomienia o wykreśleniu protokołu dodatkowego nr 3 z rejestru układów. Takie odwołanie Okręgowy Inspektor Pracy w Ł. powinien przekazać do rozpoznania Sądowi Pracy. Okręgowy Inspektor Pracy w Ł. po zapoznaniu się z argumentami stron układu i przedłożonymi dodatkowymi dokumentami (pełnomocnictwem) uwzględnił jednak sam odwołanie, co znalazło wyraz w piśmie z 13 sierpnia 2015 r. stwierdzającym nieważność powiadomienia o wykreśleniu protokołu dodatkowego nr 3. Jednocześnie w piśmie tym Okręgowy Inspektor Pracy w Ł. poinformował, że nadal w związku z powyższym obowiązuje od dnia rejestracji, czyli od dnia 23 stycznia 2015 r. protokół dodatkowy nr 3.

Tym samym wbrew twierdzeniom strony powodowej wpis o wykreśleniu protokołu dodatkowego nr 3 nie stał się ostateczny, został bowiem uchylony przez organ rejestrujący w uwzględnieniu odwołania stron układu. Skoro organ rejestrujący uwzględnił złożone przez strony układu odwołanie od wykreślenia z

rejestr ukladu protokolu dodatkowego nr 3, to strony ukladu nie mialy sie juz od czego odwoływać do Sądu Pracy. Na skutek uwzględnienia odwołania stron ukladu przez organ rejestrujący, uprzednie wykreślenie protokolu dodatkowego nr 3 dokonane przez ten organ pismem z dnia 10 lipca 2015 r., nie wywołalo jakichkolwiek skutków prawnych.

Uwzględnienie odwołania stron ukladu pismem z dnia 13 sierpnia 2015 r., oznacza jednocześnie rozpoznanie z tym dniem zastrzeżeń zgłoszonych w dniu 13 kwietnia 2015 r. przez Przewodniczącą - KZ ZZ Pracowników E. Spółki z o.o. w B. w trybie art. 241¹¹ § 5¹ k.p. KZ ZZ Pracowników E. Spółki z o.o. w B. nie był stroną ukladu zbiorowego pracy (protokolu dodatkowego nr 3), gdyż związek ten powstał po zarejestrowaniu tego ukladu (luty 2015r.). Nie wstąpił też w prawa i obowiązki stron ukladu na podstawie art. 241⁹ § 3 k.p.. Aby w prawa i obowiązki strony ukladu wstąpiła organizacja związkowa, która nie zawarła ukladu, muszą na to wyrazić zgodę strony ukladu. W prawa i obowiązki strony ukladu może też wstąpić - zgodnie z art. 241⁹ § 4 k.p. – organizacja związkowa, która po zawarciu ukladu stala się reprezentatywna na podstawie art. 241¹ lub art. 241^{1a} § 1 k.p.c., składając w tym celu oświadczenie stronom tego ukladu. Informacja o wstąpieniu organizacji związkowej w prawa i obowiązki strony ukladu podlega zgłoszeniu do rejestru ukladów (§ 5 art. 241⁹ k.p.). Skorzystanie przez KZ ZZ Pracowników E. Spółki z o.o. w B. ze zgłoszenia zastrzeżeń w przedmiocie rejestracji w trybie art. 241¹¹ § 5¹ k.p. jest dowodem na to, że związek ten nie wstąpił w prawa i obowiązki stron ukladu w postaci protokolu dodatkowego nr 3. Prawo zgłoszenia zastrzeżeń co do rejestracji ukladu jako zawartego z naruszeniem przepisów o zawieraniu ukladów zbiorowych pracy nie przysługuje bowiem stronom ukladu, a osobie mającej w tym interes prawny. Okoliczność, że KZ ZZ Pracowników E. Spółki z o.o. w B. nie był stroną spornego ukladu potwierdzili także świadkowie reprezentujący związki zawodowe będące stronami przedmiotowego ukladu: A.N. (przewodniczący Związku Zawodowego Pracowników Ruchu Ciągłego Elektrowni B.), Z.B. (wiceprzewodniczący Międzyzakładowego Związku Zawodowego Pracowników Elektrowni B.), A.L. (przewodniczący Komisji Międzyzakładowej NZZ S. w P. Oddział Elektrownia B.).

W myśl zatem art. 241¹¹ § 5¹ k.p. KZ ZZ Pracowników E. Spółki z o.o. w B. mógł jedynie wystąpić do organu, który układ zarejestrował terminie 90 dni od dnia zarejestrowania układu, jako osoba nie będąca stroną układu mająca interes prawny z zastrzeżeniem, że został on zawarty z naruszeniem przepisów o zawieraniu układów zbiorowych pracy. Uwzględnienie odwołania stron układu przez Okręgowego Inspektora Pracy w Ł. oznacza, że nie podzielił on zastrzeżeń zgłoszonych przez Przewodniczącą - KZ ZZ Pracowników E. Spółki z o.o. w B.Z.K., a tym samym uznał, że protokół dodatkowy nr 3 nie został zawarty z naruszeniem przepisów o zawieraniu układów zbiorowych pracy. Od takiej decyzji Okręgowego Inspektora Pracy odwołanie do sądu nie przysługuje. Odwołanie w myśl art. 241¹¹ § 5 oraz § 5⁴ k.p. przysługuje tylko od negatywnej decyzji organu rejestrującego, a mianowicie o odmowie rejestracji układu albo o jego wykreśleniu z rejestru. W przypadku pozytywnej decyzji o rejestracji układu ustawodawca nie przewidział drogi sądowej. Oznacza to niedopuszczalność kwestionowania na drodze sądowej zarejestrowanego w rejestrze układów układu zbiorowego pracy. Układ wpisany do rejestru układów jest wiążącym źródłem prawa pracy. Powódka nie może zatem w toku niniejszego procesu domagać się ustalenia nieważności protokołu dodatkowego nr 3 z uwagi na uchybienia formalne popełnione na etapie rejestracji związane z brakiem należytego umocowania przedstawicieli jednego ze związków zawodowych będącego stroną układu. Uchybienia organu rejestrującego podlegają kontroli sądowej - jak wyżej podniesiono - tylko w przypadku odmowy rejestracji układu bądź jego wykreślenia. W przedmiotowej sprawie organ rejestrujący dokonał rejestracji protokołu dodatkowego nr 3. Protokół ten wobec uwzględnienia przez organ rejestrujący odwołania stron układu od decyzji o jego wykreśleniu, nie został skutecznie wykreślony z rejestru układów. Rejestracja układu wyklucza sądową ocenę prawidłowości postępowania organu rejestrującego. Ocena ta nie ma bowiem znaczenia dla ważności układu wpisanego do rejestru. Inaczej mówiąc ewentualne uchybienia organu rejestrującego popełnione na etapie rejestracji po zarejestrowaniu układu, nie uwzględnione w trybie złożonego zastrzeżenia, nie wpływają na jego ważność.

Sąd drugiej instancji wskazał, że słusznym zarzutem było, iż Sąd Rejonowy bezzasadnie zarzucił stronom układu oraz KZ ZZ Pracowników E. Spółki z o.o. w B.

bezczynność w stosunku do decyzji organu rejestrującego o zarejestrowaniu jak i o wykreśleniu układu. KZ ZZ Pracowników E. Spółki z o.o. w B. reprezentowany przez powódkę zgłosił wszak zastrzeżenia do rejestracji protokołu dodatkowego nr 3, a strony tego układu wniosły o wycofanie decyzji o wykreśleniu protokołu dodatkowego nr 3, co należało potraktować jako odwołanie od wykreślenia układu z rejestru. Ostateczna jednak konkluzja Sądu Rejonowego o mocy obowiązującej protokołu dodatkowego nr 3 jako ważnego źródła prawa pracy od dnia jego rejestracji była prawidłowa, co oznacza że wyrok, pomimo błędnego uzasadnienia w tym zakresie, odpowiada prawu.

Sąd Okręgowy ocenił w końcu, że powódka nie wykazała także, aby jej oświadczenie woli z dnia 13 lutego 2015 r., na mocy którego wyraziła zgodę na zawarcie z pozwanym porozumienia zmieniającego warunki pracy było dotknięte jakąkolwiek wadą, w szczególności aby - jak podnosi - zostało złożone pod wpływem błędu wywołanego podstępnie czy też groźby. Okoliczność, że pozwany poinformował powódkę, iż w przypadku nie przyjęcia zmienionych warunków pracy, warunki te zostaną jej wypowiedziane na piśmie, nie jest groźbą, a realizacją obowiązku z art. 241¹³ § 2 k.p.c. Postanowienia układu mniej korzystne dla pracowników, a takie wszak zawierał protokół dodatkowy nr 3, wprowadza się w drodze wypowiedzenia pracownikom dotychczasowych warunków umowy o pracę lub innego aktu stanowiącego podstawę nawiązania stosunku pracy. Przy wypowiedzeniu dotychczasowych warunków umowy o pracę lub innego aktu stanowiącego podstawę nawiązania stosunku pracy nie mają w takim przypadku zastosowania przepisy ograniczające dopuszczalność wypowiedzania warunków takiej umowy lub aktu. Tylko korzystniejsze postanowienia układu, zastępują z mocy prawa wynikające z dotychczasowych przepisów prawa pracy warunki umowy o pracę lub innego aktu stanowiącego podstawę nawiązania stosunku pracy z dniem jego wejścia w życie. W przypadku zatem nie wyrażenia przez powódkę zgody na zmianę warunków pracy na jej niekorzyść, pracodawca chcąc zmienić na podstawie protokołu dodatkowego nr 3 warunki płacowe powódki, byłby zmuszony dokonać tego w drodze wypowiedzenia zmieniającego. Bez zgody pracownika pracodawca nie może zmienić warunków płacowych na niekorzyść pracownika. Gdy chce to zrobić musi skorzystać z instytucji wypowiedzenia

zmieniającego. Poinformowanie o tym powódki nie można zatem rozpatrywać w kategorii groźby. Było to pouczenie o obowiązujących przepisach prawa.

W chwili składania zakwestionowanego oświadczenia powódka nie znajdowała się także w błędzie co do treści czynności prawnej. W dacie jego złożenia (13 luty 2015 r.), jak słusznie podnosi Sąd Rejonowy, protokół dodatkowy nr 3 był zarejestrowany przez Okręgowego Inspektora Pracy (co nastąpiło 23 stycznia 2015 r.) i jako taki stanowił źródło prawa pracy, stanowiące podstawę prawną zawartego przez strony porozumienia zmieniającego warunki płacy powódki. Faktu tego nikt nie kwestionował, nawet powódka. Powódka zatem doskonale wiedziała co podpisuje (porozumienie zmieniające) i jakie skutki ono wywoła (zmniejszenie wynagrodzenia). W zamian za wyrażenie zgody na zmianę warunków pracy strona pozwana wypłaciła powódce odszkodowanie w zaakceptowanej przez nią wysokości 28.332,12 zł. Powódka nie była zatem podstępnie wprowadzona w błąd co do ważności protokołu dodatkowego nr 3 przez stronę pozwaną. Wręcz przeciwnie wyraziła świadomie i dobrowolnie zgodę na zmiany z niego wynikające w zamian za wypłatę odszkodowania. Tym samym jej oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli z dnia 13 lutego 2015 r. złożone pracodawcy w dniu 30 lipca 2015 r. było - jak prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy - bezskuteczne.

Sąd drugiej instancji zastrzegł ponadto, że nawet gdyby protokół dodatkowy nr 3 utracił moc prawną na mocy decyzji Okręgowego Inspektora Pracy w Ł., jak chce powódka, to stałoby się to dopiero z dniem podjęcia tej decyzji, czyli z dniem 10 lipca 2015 r., co wynika z treści art. 241¹¹ § 5⁵ k.p. W myśl tego przepisu bowiem warunki umów o pracę lub innych aktów stanowiących podstawę nawiązania stosunku pracy, wynikające z układu wykreślonego z rejestru układów, - jeżeli były korzystne dla pracownika - obowiązują do upływu okresu wypowiedzenia tych warunków. W przypadku zaś wykreślenia z rejestru układów postanowień niekorzystnych dla pracownika, jak w niniejszej sprawie, nowe warunki umów o pracę obowiązują z dniem wykreślenia tego układu. Wykreślenie zatem protokołu dodatkowego nr 3 mogłoby przywrócić powódce korzystniejsze warunki płacowe w myśl art. 241¹¹ § 5⁵ k.p w zw. z art. 241¹³ § 1 k.p.c. dopiero od dnia 10 lipca 2015 r.,

co już tylko z tej przyczyny czyni bezzasadnym powództwo za okres przed tą datą, a mianowicie od 1 lutego 2015 r. do 9 lipca 2015 r.

W konkluzji Sąd drugiej instancji stwierdził, że skoro powódka nie uchyliła się skutecznie od swojego oświadczenia woli z dnia 13 lutego 2015 r. i nie wykazała, aby protokół dodatkowy nr 3 przestał być obowiązującym źródłem prawa pracy, to brak było podstaw prawnych do zasądzenia na jej rzecz od pozwanego dodatkowych składników wynagrodzenia, które miała wypłacane przed zmianą warunków płacowych z dniem 1 lutego 2015 r. na podstawie zakładowego układu zbiorowego pracy z dnia 4 grudnia 2003 r. przed jego zmianą protokołem dodatkowym nr 3.

Powyższy wyrok zaskarżyła skargą kasacyjną strona powodowa w części dotyczącej oddalenia apelacji oraz pozostającego w tym w związku zasądzenia od powódki kosztów postępowania przed Sądem drugiej instancji.

Zaskarżonemu wyrokowi pełnomocnik powódki zarzucił naruszenie prawa materialnego, to jest:

1. art. 18 § 2 w związku z art. 9 § 1 k.p. przez jego niewłaściwe zastosowanie, niesłusznie przyjmując, iż porozumienie z dnia 13 lutego 2015 r. zmieniające umowę o pracę ze skutkiem od dnia 1 lutego 2015 r. wywierało skutek w sferze warunków wynagrodzenia powódki (pozbawiając powódkę prawa do dodatku stażowego i obniżając górną granicę premii regulaminowej z 15 proc. do 5 proc.), mimo iż Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy zawarty dnia 4 grudnia 2003 r. dla pracowników „E. Sp. z o.o. w R. (rej. UZP nr (...)) przewidywał w okresie objętym powództwem (od dnia 1 lutego 2015 r. do dnia 30 kwietnia 2016 r.) korzystniejsze warunki wynagradzania, zaś próba jego zmiany protokołem dodatkowym nr 3 zawartym w dniu 15 grudnia 2014 r. (mającym wejść w życie od dnia zarejestrowania) nie doszła do skutku zważywszy na to, iż został on w dniu 10 lipca 2015 r. skutecznie wykreślony z rejestru zakładowych układów zbiorowych pracy przez Okręgowego Inspektora Pracy w Łodzi (Nr rej. (...)) działającego na podstawie art. 241¹¹ § 5⁴ k.p. oraz § 6 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie trybu postępowania w

sprawie rejestracji układów zbiorowych pracy, prowadzenia rejestru układów i akt rejestrowych oraz wzorów klauzul rejestracyjnych i kart rejestrowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 34, poz. 408 ze zm.);

2. art. 241⁹ § 1 zd. 2 k.p. w związku z art. 241¹¹ § 5⁴ zd. 2 k.p. w związku z art. 241¹¹ § 5 zd. 1 k.p. przez jego niewłaściwe zastosowanie, przyjmując, iż strony Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy skutecznie odwołały się od decyzji Okręgowego Inspektora Pracy o wykreśleniu protokołu dodatkowego nr 3 z rejestru układów wnosząc odwołanie do okręgowego inspektora pracy, który nie przekazał go następnie sądowi rejonowemu - sądowi pracy właściwemu dla siedziby pracodawcy w terminie właściwym dla wniesienia tego odwołania;

3. art. 241⁹ § 1 zd. 2 k.p. w związku z art. 241¹¹ § 5⁴ zd. 2 k.p. w związku z art. 241¹¹ § 5 zd. 2 k.p. przez jego niewłaściwe zastosowanie przyjmując, iż Okręgowy Inspektor Pracy w Ł., powiadomieniem z dnia 13 sierpnia 2015 r. o cofnięciu decyzji o wykreśleniu protokołu dodatkowego nr 3 z rejestru układów zbiorowych pracy, rozpoznał odwołanie, o którym mowa w pkt. 2 niniejszej skargi, stosując procedurę administracyjną, mimo iż:

a) ani nie był on właściwy do jego rozpoznania (należało to do właściwości sądu rejonowego),

b) ani też nie działał na podstawie przepisów Kodeksu Postępowania Cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, do których w jednoznaczny sposób odsyła ustawodawca.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono także obrazę prawa procesowego określonego w art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez nieprzedstawienie podstawy prawnej ze wskazaniem konkretnych przepisów prawa w zakresie w jakim sąd przyjął, iż:

1. strony układu skutecznie wniosły odwołanie od decyzji organu rejestrującego o wykreśleniu protokołu dodatkowego nr 3, kierując je do Okręgowego Inspektora Pracy, nie zaś do sądu rejonowego właściwego dla jego rozpoznania;

2. Okręgowy Inspektor Pracy skutecznie uchylił na podstawie skierowanego do niego wniosku od stron układu skutki wcześniejszej czynności polegającej na wykreśleniu protokołu

dodatkowego nr 3.

Wobec powyższego skarżąca wniosła o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w P. w zakresie zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi w innym składzie; a w przypadku stwierdzenia podstaw - o uchylenie w zaskarżonej części również wyroku Sądu Rejonowego w B. i przekazanie sprawy do rozpoznania temu sądowi w zmienionym składzie,

ewentualnie - gdyby podstawy kasacyjne w zakresie norm postępowania po sprawdzeniu okazałyby się nieuzasadnione - uchylenie zaskarżonego orzeczenia i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty, stosownie do art. 398¹⁶ k.p.c.;

2. o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

3. o rozpoznanie sprawy również pod nieobecność pełnomocnika skarżącego.

Strona pozwana w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o:

1. odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. na wypadek nieuwzględnienia powyższego wniosku i przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - o oddalenie skargi kasacyjnej w całości, jako nieuzasadnionej,

3. zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest uzasadniona w stopniu przemawiającym za uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Stosownie do art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej (jej podstaw) i jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, jeżeli skarga nie zawiera zarzutu naruszenia przepisów postępowania (bądź jeżeli taki zarzut okaże się niezasadny).

W pierwszej kolejności należy rozważyć zasadność zarzutu naruszenia przepisów postępowania, bowiem dopiero po ustaleniu, że Sąd drugiej instancji przeprowadził prawidłowo pod względem formalnym postępowanie w niniejszej sprawie, możliwe jest dokonanie oceny prawidłowości wykładni i zastosowania przepisów materialnych.

Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. należało uznać za uzasadniony. W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że zarzut naruszenia art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. może usprawiedliwiać podstawę kasacyjną naruszenia przepisów postępowania wyjątkowo wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie posiada wszystkich koniecznych elementów lub zawiera braki uniemożliwiające przeprowadzenie jego kontroli kasacyjnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 11 lipca 2019 r., V CSK 155/18, LEX nr 2710539; wyrok Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2018 r., I PK 182/17, LEX nr 2591542; wyrok Sądu Najwyższego z 21 marca 2018 r., II PK 10/17, LEX nr 2509612). W związku z powyższym wskazuje się, że zarzut kasacyjny naruszenia art. 328 § 2 (w związku z art. 391 § 1) k.p.c. może być skuteczny tylko wtedy, gdy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia brakuje elementów pozwalających zorientować się w motywach, którymi kierował się sąd drugiej instancji, w stopniu wystarczającym do przeprowadzenia kontroli kasacyjnej podjętego rozstrzygnięcia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 lutego 2019 r., II CSK 16/18, LEX nr 2626356).Warto przy tym przypomnieć, że rolą art. 328 § 2 k.p.c. nie jest powtarzanie argumentów i powielanie oceny, którą już wcześniej

przeprowadził sąd rejonowy. Chodzi tylko o to aby ukazać stronie racje, którymi kierował się sąd odwoławczy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2019 r., I PK 23/18, LEX nr 2626867).

W ocenie Sądu Najwyższego zaskarżony wyrok zawiera istotne braki dotyczące sfery motywacyjnej Sądu drugiej instancji, które nie pozwalają na kontrolę kasacyjną prawidłowości zastosowania przepisów prawa materialnego. Sąd drugiej instancji w zasadzie bezrefleksyjnie i bez przedstawienia jakiegokolwiek argumentacji natury prawnej przyjął, że „wpis o wykreśleniu protokołu dodatkowego nr 3 nie stał się ostateczny, został bowiem uchylony przez organ rejestrujący w uwzględnieniu odwołania stron układu. Skoro organ rejestrujący uwzględnił złożone przez strony układu odwołanie od wykreślenia z rejestru układu protokołu dodatkowego nr 3, to strony układu nie miały się już od czego odwoływać do Sądu Pracy. Na skutek uwzględnienia odwołania stron układu przez organ rejestrujący, uprzednie wykreślenie protokołu dodatkowego nr 3 dokonane przez ten organ pismem z dnia 10 lipca 2015 r., nie wywołało jakichkolwiek skutków prawnych”.

Wskazać należy, że Kodeks pracy przewiduje procedurę odwoławczą od negatywnych decyzji właściwego okręgowego inspektora pracy w art. 241¹¹ § 5, który stanowi, że w ciągu 30 dni od dnia zawiadomienia o odmowie rejestracji przysługuje odwołanie: 1) stronom układu ponadzakładowego - do Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W.; 2) stronom układu zakładowego - do właściwego dla siedziby pracodawcy sądu rejonowego - sądu pracy. Przy czym na podstawie art. 241¹¹ § 5⁴ zdanie drugie k.p. powyższy przepis ma również zastosowanie w przypadku wykreślenia układu z rejestru układów. Postępowanie przed sądem w tych sprawach toczy się na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

Sąd drugiej instancji w ogóle nie odniósł się w omawianym zakresie do wskazanych powyżej przepisów Kodeksu pracy i nie wyjaśnił w żaden sposób podstawy prawnej, na której oparł twierdzenie, że uwzględnienie przez okręgowego inspektora pracy odwołania stron układu zbiorowego od decyzji o wykreśleniu jego części sprawiło, że wykreślenie to można było uznać za niebyłe, zaś układ za obowiązujący w niezmienionej treści. Warto zauważyć, że przepisy Kodeksu pracy nie zawierają upoważnienia dla inspekcji pracy do uwzględnienia odwołania, które

zgodnie z omawianymi przepisami powinny być rozpoznawane przez właściwe sądy. W związku z tym nie jest możliwe zbadanie i dokonanie oceny stanowiska Sądu w tym zakresie, bowiem nie jest jasne i możliwe do ustalenia, na jakiej podstawie Sąd przyjął taką, a nie inną ocenę skutków dwóch decyzji okręgowego inspektora pracy – jednej, na podstawie której dokonano wykreślenia części układu zbiorowego, a następnie drugiej, na podstawie której z kolei uznaną pierwszą decyzję za nieobowiązującą, zaś przedmiotowy układ za obowiązujący w niezmienionej treści.

Sąd drugiej instancji rozpoznając sprawę ponownie powinien, w pierwszej kolejności, ustalić, czy doszło do skutecznej zmiany w zarejestrowanym zakładowym układzie zbiorowym pracy, a zatem czy doszło do jego wyrejestrowania, czy też wykreślenia z rejestru zakładowych układów zbiorowych pracy. W następnej zaś kolejności powinnością Sądu będzie dokonanie oceny, czy okręgowy inspektor pracy mógł, w świetle obowiązujących przepisów, dowolnie zmienić swoje stanowisko wyrażone w powiadomieniu o wykreśleniu protokołu 3 do zakładowego układu zbiorowego pracy, pomijając przy tym przewidzianą w przepisach Kodeksu pracy drogę sądową. Dopiero po dokonaniu tych ustaleń i ocen okoliczności niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w P. będzie mógł stwierdzić, czy w ustalonym stanie faktycznym, przy uwzględnieniu działań pracodawcy, jak również organów Państwowej Inspekcji Pracy oraz ich prawidłowości, powódka była uprawniona do uchylenia się od skutków oświadczenia woli na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego dotyczącego błędu.

W odniesieniu do zarzutów naruszenia prawa materialnego należy stwierdzić, że w związku ze stwierdzonym naruszeniem przepisów prawa procesowego nie jest możliwa kontrola kasacyjna tych zarzutów. Zarzuty te będą mogły zostać poddane ocenie Sądu Najwyższego dopiero po przeprowadzeniu prawidłowego postępowania i sporządzeniu należytego uzasadnienia przez Sąd drugiej instancji.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji, zgodnie z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ k.p.c.

